

Martine van Vliet Van wijk tot brug tot tuin

Bureau B+B werd dertig jaar geleden opgericht door Riek Bakker en Hans Bleker voor landschapsarchitectuur. Inmiddels heeft het bureau een sprong gemaakt naar architectuur en stedenbouw en wordt tegenwoordig aangevoerd door directeur Martine van Vliet. Het bureau houdt zich bezig met verschillende disciplines: groene ruimte, openbare ruimte, architectuur, landschap en stedenbouw. Vooral met hun activiteiten op het vlak van de openbare ruimte, zoals de herinrichting van historische binnensteden, heeft het bureau veel bekendheid verworven. Van Vliet toont tijdens deze lezing van alle disciplines diverse ontwerpen. Gemene deler: in al hun werk staat de context centraal.

Verslag van de lezing van 9 september 2008

5-'08

Groene ruimte Looking for Jane in Houten

De tuinentoonstelling in Houten was een prijsvraag waar verschillende landschapsarchitecten een eigen plekje kregen om een tuin te ontwerpen. B+B ontwierp de tuin 'Looking for Jane'. In plaats van het bestaande landschap weg te vegen ten gunste van het ontwerp, koos B+B om uit te gaan van het aangetroffen landschap. Een zwarte schutting (de black box) schermt een tuin af waarbinnen zich een bijzonder beplantingsmilieu bevindt: een verwilderde schooltuin waar banaan- en palmbomen aan zijn toegevoegd. De combinatie van inheemse en tropische planten, een entree die enig speurwerk vergt, lianen en kijkgaten in de tuin die de bezoeker tegelijk toeschouwer maakt, geven het geheel een mystieke sfeer.

Buitenruimte Ciboga

Op het Ciboga-terrein van Groningen ontwierp Studio SSS schotsen in het groen waardoor men in principe in een soort parkachtige omgeving woont. Het ontwerp van de buitenruimte was in handen van B+B. Zij koos voor een rustig, eenduidig plan en gaf het geheel door grasbeplanting en grindpaden een parkachtige sfeer. Ook de beplanting werd sober maar sprookjesachtige door de overwegende wittinten. De binnentuinen mochten een tegenhanger vormen van de buitenruimte en daarom zijn deze zo verschillend mogelijk gehouden. Getoond wordt de binnentuin in het blok van Herder Van der Neut. Omdat deze binnentuin een totaal nieuwe ruimte is zonder geschiedenis, was aansluiting bij een context niet eenvoudig. De oplossing lag in het aanhaken bij de architectuur: men zocht zowel aansluiting bij de kleur als bij de materialen. Er werd zelfs een speciale tegel ontworpen. Contextuele aansluiting bleek wel een optie in de binnentuin van het bouwblok dat ontworpen was door AAS. Hier heeft oorspronkelijk een joodse begraafplaats gelegen. Bijzonder aan dergelijke begraafplaatsen is het feit dat er geen bomen gekapt worden met als gevolg een ongeremde groei tussen de graven door. Dit inspireerde B+B tot het ontwerp van een tak, een hoofdroute die door het gebouw heen en als een soort veranda langs de grondgebonden woningen voert en gelijktijdig de entree naar woningen mogelijk maakt en leidt naar verschillende verblijfsplekken. Met het beplantingspatroon van blijvende groene grassen en de plaatsing van rode stoelen refereert het aan de kleur-

stelling van het gebouw en versterkt zodoende deze relatie [1].

Fluvial Garden

Fluvial Garden was een opdracht voor een stadstuin in Almere Hout waar 30.000 woningen gerealiseerd zouden worden. Deze locatie was een vindplaats voor allerlei archeologische vondsten alhoewel duidelijk was waar en wat voor soort objecten in de grond zaten. B+B werd gesteld voor de vraag: welke invloed zou een stadstuin van een bepaalde maat kunnen hebben op het stedenbouwkundig plan dat hier ontwikkeld gaat worden? B+B werkte voor alle stadstuinen een thema uit dat met de archeologie te maken had en verbond deze tuinen met een slingerende lijn van populieren. Een zo'n thematuin is de Fluvial Garden: een tuin gevormd door stromend water en een omsluitende kring van patiowoningen. Verspreid over de tuin liggen stenen in de vorm van leliebladen die bij lage waterstand zorgen voor toegang voor iedereen maar bij hoge waterstand de tuin alleen toegankelijk maakt voor de bewoners [2].

[1] Ciboga, Groningen

Binnenstedelijk vernieuwing

Anders dan in Almere was het bij de binnenstedelijk vernieuwing van Nieuwegein vrij lastig groen in de binnenstad te krijgen. Dit centrum uit de jaren zeventig bestaat uit een overdekte passage die de aanblik van een achterkant heeft. De taak voor dit centrum was juist het omkeren van deze achterkanten en verlevendiging brengen door het toevoegen van nieuwe functies: bioscoop, bibliotheek en stadhuis aan het marktplein en het stadhuisplein. Vanwege de ondergrondse parkeerplaats was een volledige groentoevoering niet mogelijk. In een poging het gemis aan groen te compenseren koos B+B voor het aanleggen van een hoogwaardige vloer met een abstract natuurlijk patroon van verschillende kleuren natuursteen. Het marktplein en het stadhuisplein hebben elk een eigen sfeer en groenbeleving gekregen waarbij aansluiting gezocht werd met de architectuur. Boomeilanden en de omliggende terrassen dragen bij aan het creëren van een intieme plek. Het straatmeubilair is terughoudend en geïntegreerd in het geheel [3].

[2] Fluvial Garden, Almere

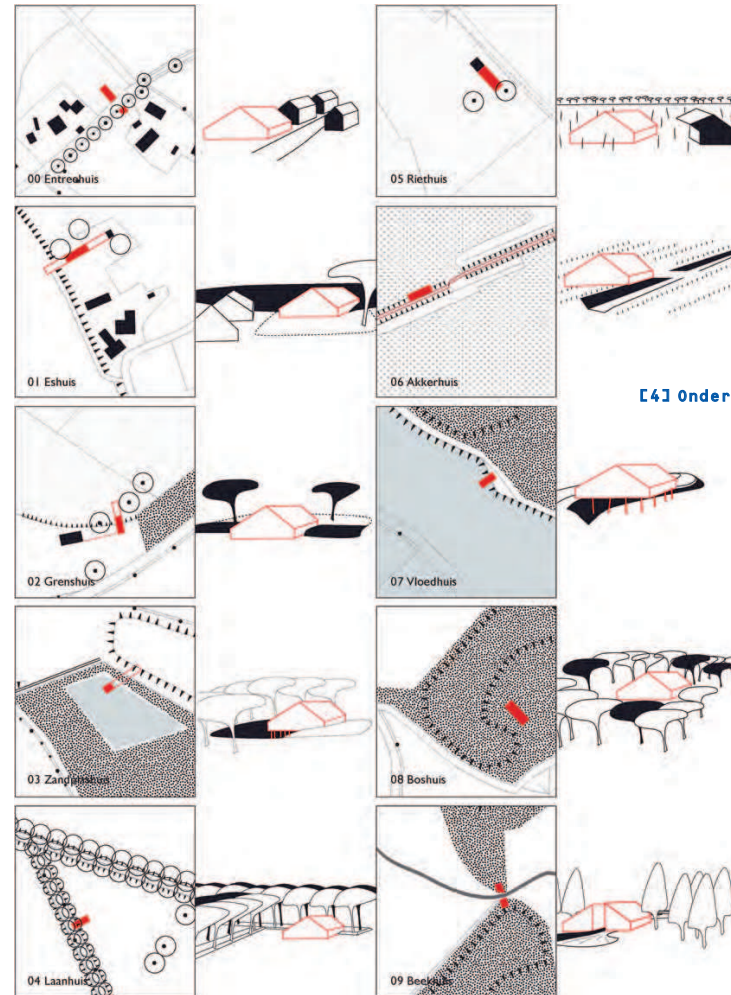

Architectuur

Het laatste project dat Van Vliet toont is meteen ook het meest bijzondere project. Het gaat om een ontwerp voor een stedenbouwkundig plan voor een landgoed in Gramsbergen voor acht woningen waarvoor zij de *pilotwoning* hebben ontworpen. Fortis, die het landgoed verpacht, wilde het landgoed opwaarderen door er onder andere woningen te ontwikkelen. Inspiratie kwam wederom uit de context: B+B deed onderzoeken naar verscheidene landschappen en de overgangen daartussen, plekken waar ooit woningen hebben gestaan en karakteristieke vormen van de reeds bestaande boerderijen. De architectuur van de *pilotwoning* doet denken aan de houten schuren die in de omgeving staan. Het huis staat midden in het landschap, een lange vlonder die als een strip in het landschap ligt vormt de entree naar de woning. Door de woningen als een volume op te leveren, refereert zelfs de binnenkant van de woning aan een hooischuur [4].

[3] Binnenstedelijke vernieuwing, Nieuwegein

[4] Onderzoek Landgoed, Gramsbergen

